

Առաքելական հաջորդականություն

Առաքելական հաջորդականության գիծը՝

THE MOST REVEREND
GARLAND F. BYERS, JR., J.D., D.D.

Ազգերի եպիսկոպոս՝ առաքելական հանձնարարությամբ

Ինչ է Առաքելական հաջորդականությունը

Առաքելական հաջորդականությունն եպիսկոպոսների անխզելի գիծն է, որոնցից յուրաքանչյուրը ձեռնադրվել է իրենից առաջ եղածների ձեռքերի դրմամբ, և որը հասնում է մինչև այն առաքյալները, որոնց Քրիստոս առաքեց: Վաղ Եկեղեցին այն մատնանշում էր որպես վկայություն, որ իր սպասավորությունը սերում է հենց առաքյալներից. Սուրբ Կղեմես Հռոմեացին գրել է դրա մասին մոտ մ.թ. 96 թվականին, իսկ Սուրբ Իրենեոս Լիոնացին մոտ մ.թ. 180 թվականին շարադրել է Հռոմի եպիսկոպոսների հաջորդականությունը՝ առաքյալներից մինչև իր օրերը:

Քրիստոնյաները համակարծիք չեն դրա կարևորության հարցում: Շատ դավանանքներ գտնում են, որ առաքելական հաջորդականությունն որևէ նշանակություն չունի, և որ Եկեղեցու հավատարմությունն առաքյալների ուսմունքը պահելու մեջ է, այլ ոչ թե եպիսկոպոսների որևէ գծի: Ուրիշներն այն համարում են էական ճշմարիտ հոգևոր ծառայության և ճշմարիտ խորհուրդների համար, նրանց թվում՝ Հռոմեական Կաթոլիկ եկեղեցին, Ուղղափառ եկեղեցիները, Արևելյան ուղղափառ (ոչ քաղկեդոնական) եկեղեցիները և Արևելքի եկեղեցին, մինչդեռ անգլիկան և որոշ լյութերական եկեղեցիներ այն պահում են որպես գանձ: Շատ դավանանքների ներսում ևս տեսակետները տարբեր են այն հարցում, թե որքան է կարևոր եպիսկոպոսի սերումը Քրիստոսի որևէ առաքյալից:

Տասներկուսը և Յոթանասունը

Քրիստոնեական հավատի որոշ հետևորդներ տարբերություն են դնում սկզբնական Տասներկու առաքյալների և այն Յոթանասունի միջև, որոնց Տերը «երեւցոյց» և «առաքեաց... երկուս երկուս առաջի իւր» (Ղուկաս 10:1): Թե՛ մեկները, թե՛ մյուսները Քրիստոսից անձամբ առաքելություն ստացան՝ քարոզելու Աստծո արքայությունը, բժշկելու և կրելու նրա իշխանությունը. «Որ ձեզ լսէ՝ ինձ լսէ» (Ղուկաս 10:16):

Եպիսկոպոս Byers-ն այն կարծիքին է, որ Յոթանասունը Քրիստոսին ճանաչում էին անձամբ և անձամբ նրանից էին ստացել իրենց առաքելությունը. Տերն այնքան լավ էր ճանաչում նրանց, որ ուղարկեց նրանց՝ կատարելու իր գործը: Այդ պատճառով նա գտնում է, որ առաքելական հաջորդականությունը ներառում է Յոթանասունին, ինչպես և սկզբնական Տասներկուսին: Սուրբ Պողոսը, որը Հարությունից հետո կոչվեց որպես հեթանոսների առաքյալ, Տասներկուսի կողմից ընդունվեց որպես ճշմարիտ առաքյալ, և նրանք «ձեռն ետուն հաւանութեան» նրան (Գաղատացիներ 2:9):

Հաջորդականության գծերն այս էջերում

Եպիսկոպոս Byers-ն իր առաքելական տոհմագծերը ներկայացնում է այստեղ՝ հանրային քննության և քրիստոնյա հավատացյալների օգտի համար: Յուրաքանչյուր էջ հետագծում է մեկ գիծ՝ իր առաքյալից, եպիսկոպոս առ եպիսկոպոս, մինչև եպիսկոպոս Byers: Դեպքերի մեծ մասում յուրաքանչյուր գիծ՝ ընդհուպ մինչև առաքյալը, հետևում է հենց այն եպիսկոպոսական ցուցակներին, որոնք պահում են իր էջում նշված եկեղեցիները, այն նույն ցուցակներին, որոնցով այդ եկեղեցիները հետագծում են իրենց սեփական առաքելական հաջորդականությունը, և յուրաքանչյուր գծում նշված սրբերն այն սրբերն են, որոնց մեծարում են այդ եկեղեցիները:

Եպիսկոպոս Byers-ի սեփական քահանայական ձեռնադրության և եպիսկոպոսական օծման վկայականները, նրա օծման լուսանկարների հետ միասին, ներկայացված են «[Եպիսկոպոսի մասին](#)» էջում:

Ինչ տեսակետ էլ որ ընդունվի Յոթանասունի վերաբերյալ, եպիսկոպոս Byers-ն ունի վավեր առաքելական հաջորդականություն սկզբնական Տասներկուսի չորս առաքյալներից՝ Սուրբ Պետրոսից, Սուրբ Անդրեասից, Սուրբ Հովհաննեսից և Սուրբ Թովմասից, ինչպես նաև Սուրբ Պողոսից՝ հեթանոսների առաքյալից: Կարելի է ի դեպ նշել, որ 2026 թ. դրությամբ Հռոմի ներկայիս եպիսկոպոսն իր ձեռնադրության գլխավոր գծով իր առաքելական հաջորդականությունը հասցնում է միայն Սուրբ Պետրոսին. և Մոսկվայի և Համայն Ռուսիո ներկայիս պատրիարքն իր ձեռնադրության գլխավոր գծով իր առաքելական հաջորդականությունը նույնպես հասցնում է միայն Սուրբ Պետրոսին՝ Անտիոքի աթոռի միջոցով: Քենթերբերիի ներկայիս արքեպիսկոպոսն իր ձեռնադրության գլխավոր գծով իր առաքելական հաջորդականությունը հասցնում է մեկ առաքյալի՝ Քենթերբերիի աթոռի միջոցով. Անտիոքի Ասորի ուղղափառ ներկայիս պատրիարքը՝ իր ձեռնադրության գլխավոր գծով, միայն Սուրբ Պետրոսին՝ Անտիոքի աթոռի միջոցով. և Արևելքի Ասորական եկեղեցու ներկայիս կաթողիկոս-պատրիարքը՝ այդ եկեղեցու ցուցակի համաձայն, Սուրբ Թովմասին՝ Սելևկիա-Տիգրանի աթոռի միջոցով:

Ինչ վերաբերում է Յոթանասունին, եպիսկոպոս Byers-ն ունի առաքելական հաջորդականություն հինգից, որոնց Եկեղեցիները պատվում են որպես Յոթանասունից առաքյալներ. Սուրբ Թադեոսից (Ադդե)՝ Եդեսիայի առաքյալից. Սուրբ Լինոսից՝ Սուրբ Պետրոսից հետո Հռոմի առաջին եպիսկոպոսից. Սուրբ Եվդոիոսից՝ Սուրբ Պետրոսից հետո Անտիոքի առաջին եպիսկոպոսից. Սուրբ Ստաքիսից՝ Բյուզանդիոնի առաջին եպիսկոպոսից. և Սուրբ Տրոփիմոսից՝ Առլի առաջին եպիսկոպոսից:

Աղբյուրներ և ստուգում

Այս գծերը ստացվել են առաքելական տոհմագծերի գրքով, որն եպիսկոպոս Byers-ին հանձնվել է 2013 թ. նրա եպիսկոպոսական ձեռնադրության ժամանակ: Դրանք պարզապես արտագրված չեն: Յուրաքանչյուր օղակ ուսումնասիրվել և ստուգվել է եպիսկոպոս Byers-ի անձնական հետազոտությամբ՝ համեմատվելով յուրաքանչյուր էջում նշված

եկեղեցիների պահած եպիսկոպոսական ցուցակների և եպիսկոպոսական հաջորդականության ընդունված պատմական աղբյուրների հետ, որոնց թվում են Սուրբ Աթոռի արձանագրությունները հռոմեական հաջորդականության վերաբերյալ, Կոստանդնուպոլսի Տիեզերական պատրիարքության և Անտիոքի պատրիարքությունների ցուցակները, Ռուս ուղղափառ, հինկաթուղի, Ասորի ուղղափառ և Ասորական եկեղեցիների արձանագրությունները, և Ուիլյամ Սթաբսի *Registrum Sacrum Anglicanum* աշխատությունը՝ անգլիացի եպիսկոպոսների ձեռնադրությունների մատյանը:

Այնտեղ, որտեղ այդ արձանագրությունները տարբերվում են գրքից, նախապատվությունը տրվել է արձանագրություններին, և գծերն ուղղվել են: Գրքում պնդվող այն գծերը, որոնք հնարավոր չեղավ ստուգել արձանագրություններով, բաց են թողնվել: Այս էջերում նշված յուրաքանչյուր եպիսկոպոսի մասին ընթերցողը կարող է ստուգել նրա իսկ եկեղեցու արձանագրություններում:

Առաքելական գծերը մեկ հայացքով

Եպիսկոպոս Byers-ն ունի առաքելական հաջորդականություն տասը առաքյալից, որոնցից չորսը սկզբնական Տասներկուսից են, մեկը՝ Սուրբ Պողոսը, և հինգը՝ Յոթանասունից, տասնմեկ առանձին ուղիներով, որոնցից յուրաքանչյուրը ներկայացված է ստորև՝ իր առանձին էջում: Թվերը ցույց են տալիս նրա տեղը յուրաքանչյուր գծում:

Առաքյալները

Առաքյալ	Ուղիներ	Եպիսկոպոս BYERS
Սուրբ Պետրոս	Հռոմ (Ռեբիբա–Բրազիլիա) · Հռոմ (Ուտրեխտ) · Անտիոք (մելքիթական) · Անտիոք (ուղղափառ) · Անտիոք (ասորի ուղղափառ)	245 · 252 · 169 · 165 · 146
Սուրբ Անդրեաս	Կիև–Մոսկվա · Կոստանդնուպոլիս–Ալբանիա	173 · 264

Առաքյալ	Ուղիներ	Եպիսկոպոս BYERS
Սուրբ Հովհաննես	Քենթերբերի · Շոտլանդիա–Սիբերի	126 · 132
Սուրբ Թովմաս	Արևելքի եկեղեցի	112
Սուրբ Պողոս	Քենթերբերի · Շոտլանդիա–Սիբերի	128 · 134

Յոթանասունից

Յոթանասունից առաքյալ	Ուղիներ	Եպիսկոպոս BYERS
Սուրբ Թադեոս (Ադդե)	Արևելքի եկեղեցի	111
Սուրբ Լինոս	Ռեբիբա–Բրազիլիա · Ուտրեխտ	244 · 251
Սուրբ Եվդոիոս	Մելքիթական · Ուղղափառ · Ասորի ուղղափառ	168 · 164 · 145
Սուրբ Ստաքիս	Կիև–Մոսկվա · Կոստանդնուպոլիս–Ալբանիա	172 · 263
Սուրբ Տրոփիմոս	Քենթերբերի · Շոտլանդիա–Սիբերի	127 · 133

Նույն չափանիշով՝ ձեռնադրության գլխավոր գծով, հնագույն Եկեղեցիների առաջնորդներից յուրաքանչյուրն ունի մեկ գիծ դեպի մեկ առաքյալ:
Եպիսկոպոս Byers-ը յուրաքանչյուրի հետ ընդհանուր գիծ ունի, ինչպես նշված է յուրաքանչյուր առաքյալի էջի վահանակում:

Եկեղեցիների առաջնորդները՝ 2026 թ. դրությամբ

Եկեղեցու գլուխ	Գծեր	Առաքյալ	Ընդհանուր գիծ Եպիսկոպոս BYERS-ի հետ
Հռոմի Եպիսկոպոս՝ Լևոն XIV պապ Հռոմեական Կաթոլիկ եկեղեցի	1	Սուրբ Պետրոս	Հռոմ (երկու ուղի)
Մոսկվայի և Համայն Ռուսիո պատրիարք՝ Կիրիլ պատրիարք	1	Սուրբ Պետրոս (Անտիոքի գծով)	Անտիոք՝ Մոսկվայի միջոցով

Եկեղեցու գլուխ	Գծեր	Առաքյալ	Ընդհանուր գիծ Եպիսկոպոս BYERS-ի հետ
Ռուս ուղղափառ եկեղեցի			
Քենթերբերիի արքեպիսկոպոս՝ Սառա Մալալի Անգլիայի եկեղեցի և Անգլիկան համայնք	1	Մեկ առաքյալ՝ Քենթերբերիի գծով	Քենթերբերի (երկու ուղի)
Անտիոքի ասորի ուղղափառ պատրիարք՝ Իգնատիոս Եփրեմ II Ասորի ուղղափառ եկեղեցի	1	Սուրբ Պետրոս (Անտիոքի գծով)	Անտիոք (ասորի ուղղափառ)
Արևելքի կաթողիկոս- պատրիարք՝ Մար Ավա III Արևելքի Ասորական եկեղեցի	1	Սուրբ Թովմաս	Արևելքի եկեղեցի
Եպիսկոպոս Byers	11	Տասը առաքյալ	—

Գծերի թիվն ոչինչ չի ավելացնում Ձեռնադրության խորհրդի շնորհին, քանի որ բավական է մեկ վավեր գիծ. դրանք այստեղ ներկայացված են որպես արձանագրություն՝ նրանց համար, ովքեր կամենում են ուսումնասիրել դրանք: Առաքելական հաջորդականությունը մրցակցություն չէ, և բազմաթիվ գծեր կրող եպիսկոպոսն ավելի մեծ իշխանություն կամ օրինականություն չունի, քան նա, ով կրում է միայն մեկ գիծ, որն անթերի է և ստուգելի: Այս էջերում ոչինչ չպետք է ընկալվի որպես առաջնության հավակնություն որևէ եպիսկոպոսի նկատմամբ, առավել ևս՝ այստեղ հիշատակվածների նկատմամբ, ովքեր իրենց ողջ կյանքը նվիրել են Եկեղեցու ծառայությանը: Գծերը փաստագրված են, որպեսզի քրիստոնյա հավատացյալները և յուրաքանչյուր ոք, ով կամենում է ուսումնասիրել եպիսկոպոս Byers-ի սրբազան կարգերը, կարողանան փաստերը գտնել մեկ տեղում, և որպեսզի ուշադրությունը սևեռվի այնտեղ, ուր պատշաճ է՝ Աստծո Խոսքի և Հիսուս Քրիստոսի Ավետարանի վրա:

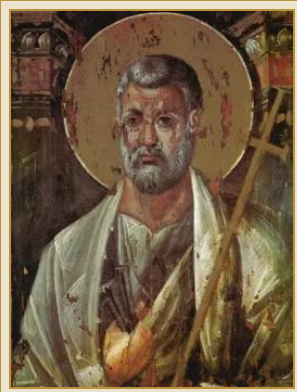
Սրբեր և նահատակներ

Յուրաքանչյուր առաքյալի էջում գծի այն անդամները, ովքեր իրենց կյանքը տվել են հանուն հավատի, նշված են որպես նահատակներ, իսկ նրանք, ովքեր սրբադասվել են կամ այլ կերպ բարձրացվել են խորանի պատվին, նշված են որպես սուրբ կամ երանելի՝ լինի դա ուղղափառ ավանդության մեջ, արևմտյան ավանդության մեջ, թե երկուսում: Եկեղեցիները տարբերվում են նրանով, թե որ սրբերին են ճանաչում և ինչ են պահանջում, նախքան որևէ մեկին որպես սուրբ մեծարելը. յուրաքանչյուր էջի նշումները ցույց են տալիս, թե որ Եկեղեցին ում է մեծարում: Դրանք վերաբերում են միայն կյանքի սրբությանը և որևէ առնչություն չունեն որևէ եպիսկոպոսական ձեռնադրության վավերականության հետ:

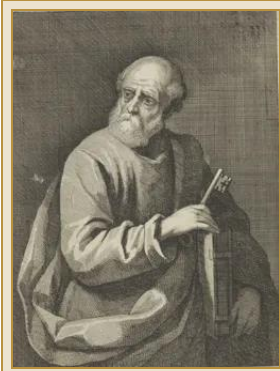
Ընտրեք որևէ առաքյալի՝ հաջորդականության գիծը դիտելու համար:

Առաքյալները

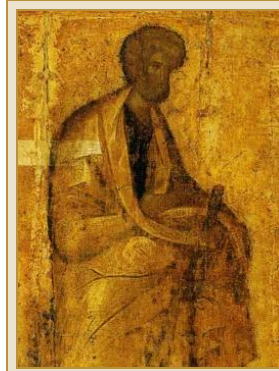
**Սուրբ Պետրոսը
Հռոմում
(Ռեբիբա-
Բրագիլիա)**

Առաքյալ և
նահատակ
Հռոմ, Ռեբիբայի
հաջորդականություն,
Բրագիլիա և
Ամերիկա

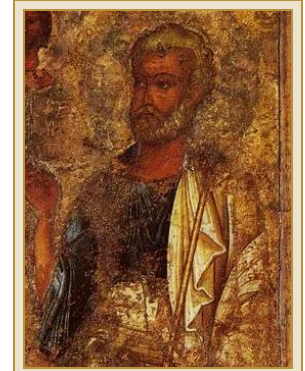
**Սուրբ Պետրոսը
Հռոմում
(Ուտրեխտ)**

Առաքյալ և
նահատակ
Հռոմ, Ֆրանսիա,
Ուտրեխտ, Անգլիա
և Ամերիկա

**Սուրբ Պետրոսն
Անտիոքում
(մելքիթական)**

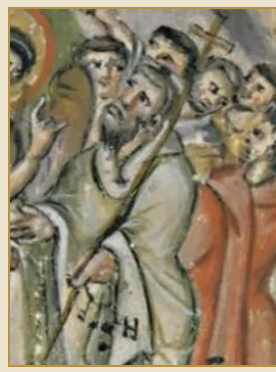
Առաքյալ և
նահատակ
Անտիոք,
Մելքիթական
պատրիարքություն,
Բեյրութ և Ամերիկա

**Սուրբ Պետրոսն
Անտիոքում
(ուղղափառ)**

Առաքյալ և
նահատակ
Անտիոք,
Ուղղափառ
պատրիարքություն,
Մոսկվա և Ամերիկա

Եպիսկոպոս BYERS,
հաջորդականության
մեջ 245-րդ

**Սուրբ Պետրոսն
Անտիոքում
(ասորի
ուղղափառ)**

Առաքյալ և
նահատակ
Անտիոք, Ասորի
ուղղափառ
պատրիարքություն,
Հնդկաստան և
Ամերիկա

Եպիսկոպոս BYERS,
հաջորդականության
մեջ 146-րդ

Եպիսկոպոս BYERS,
հաջորդականության
մեջ 252-րդ

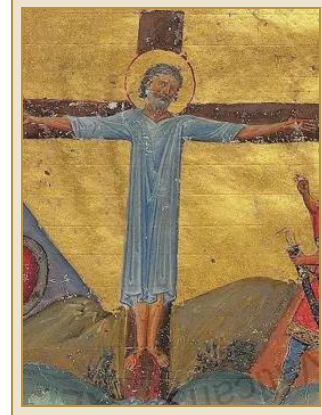

**Սուրբ Անդրեաս
(Կիև–Մոսկվա)**

Առաջնակոչ,
առաքյալ և
նահատակ
Կոստանդնուպոլիս,
Կիև, Մոսկվա և
Ամերիկա

Եպիսկոպոս BYERS,
հաջորդականության
մեջ 173-րդ

Եպիսկոպոս BYERS,
հաջորդականության
մեջ 169-րդ

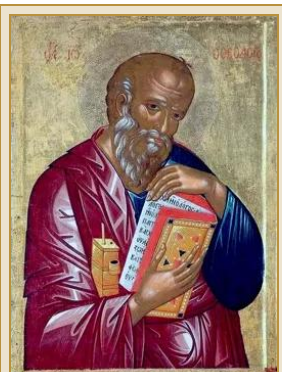

**Սուրբ Անդրեաս
(Կոստանդնուպոլիս–
Ալբանիա)**

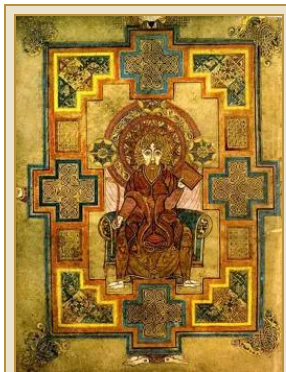
Առաջնակոչ, առաքյալ
և նահատակ
Կոստանդնուպոլիս,
Ալբանիա և Ամերիկա

Եպիսկոպոս BYERS,
հաջորդականության մեջ
264-րդ

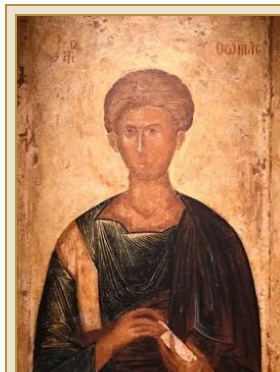
Եպիսկոպոս BYERS,
հաջորդականության
մեջ 165-րդ

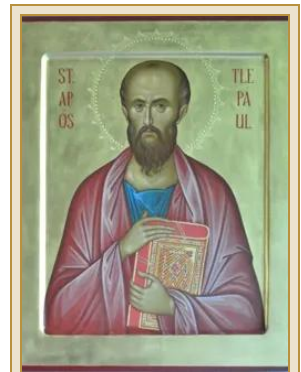
**Սուրբ
Հովհաննես
(Քենթերբերի)**

**Սուրբ
Հովհաննես
(Շոտլանդիա–
Սիբերի)**

Սուրբ Թովմաս
Առաքյալ և
նահատակ

**Սուրբ Պողոս
(Քենթերբերի)**
Հեթանոսների
առաքյալ և

Առաքյալ և
ավետարանիչ
Զմյուռնիա, Լիոն,
Քենթերբերի և
Ամերիկա

Եպիսկոպոս BYERS,
հաջորդականության
մեջ 126-րդ

Առաքյալ և
ավետարանիչ
Զմյուռնիա, Լիոն,
Քենթերբերի,
Շոտլանդիա և
Ամերիկա

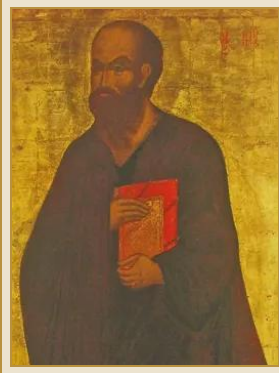
Եպիսկոպոս BYERS,
հաջորդականության
մեջ 132-րդ

Արևելքի եկեղեցի,
Հնդկաստան,
Անգլիա և Ամերիկա

Եպիսկոպոս BYERS,
հաջորդականության
մեջ 112-րդ

նահատակ
Առլ, Քենթերբերի,
Անգլիայի եկեղեցի և
Ամերիկա

Եպիսկոպոս BYERS,
հաջորդականության
մեջ 128-րդ

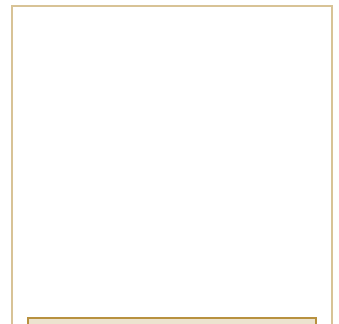
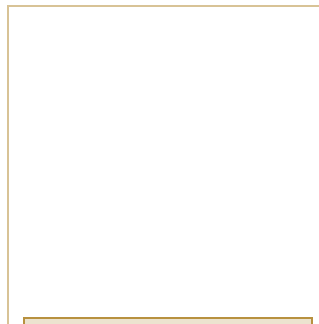
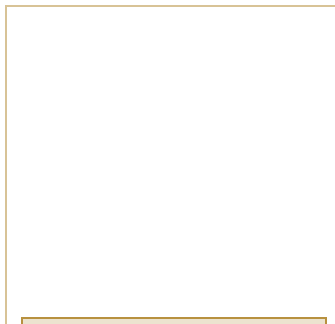
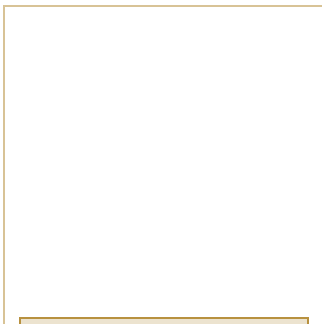
**Սուրբ Պողոս
(Շոտլանդիա-
Սիբերի)**

Հերանոսների
առաքյալ և
նահատակ

Առլ, Քենթերբերի,
Շոտլանդիա և
Ամերիկա

Եպիսկոպոս BYERS,
հաջորդականության
մեջ 134-րդ

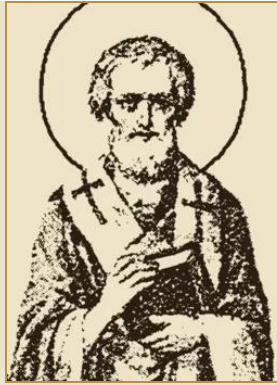
Յոթանասունից

**Սուրբ Թադեոս
(Աղղե)**

Յոթանասունից
առաքյալ
Արևելքի եկեղեցի,
Հնդկաստան,
Անգլիա և Ամերիկա

**Սուրբ Լինոս
(Ռեբիբա-
Բրազիլիա)**

Յոթանասունից
առաքյալ
Հռոմ, Ռեբիբայի

**Սուրբ Լինոս
(Ուտրեխտ)**

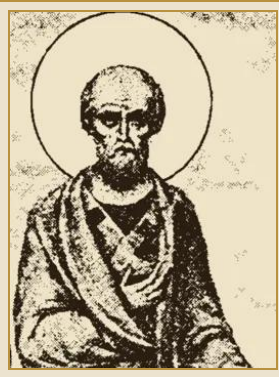
Յոթանասունից
առաքյալ
Հռոմ, Ֆրանսիա,
Ուտրեխտ, Անգլիա
և Ամերիկա

**Սուրբ Եվդոհիոս
(մելփիթական)**

Յոթանասունից
առաքյալ
Անտիոք,
Մելփիթական
պատրիարքություն,
Բեյրութ և Ամերիկա

Եպիսկոպոս
հաջորդական
մեջ III-րդ

**Սուրբ Եվդոհիոս
(ուղղափառ)**

Յոթանասունից
առաքյալ
Անտիոք,
Ուղղափառ
պատրիարքություն,
Մոսկվա և Ամերիկա

Եպիսկոպոս BYERS,
հաջորդականության
մեջ 164-րդ

պոս
ական
244

**Սուրբ Եվդոհիոս
(ասորի
ուղղափառ)**

Յոթանասունից
առաքյալ
Անտիոք, Ասորի
ուղղափառ
պատրիարքություն,
Հնդկաստան և
Ամերիկա

Եպիսկոպոս BYERS,
հաջորդականության
մեջ 145-րդ

ոպոս
ական
251

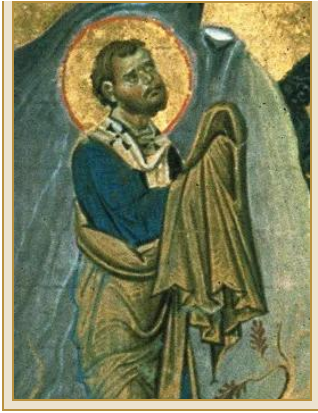

**Սուրբ Ստաքիս
(Կիև-Մոսկվա)**

Յոթանասունից
առաքյալ
Կոստանդնուպոլիս,
Կիև, Մոսկվա և
Ամերիկա

Եպիսկոպոս BYERS,
հաջորդականության
մեջ 172-րդ

ոպոս BYERS,
ականության
մեջ 168-րդ

**Սուրբ Ստաքիս
(Կոստանդնուպոլիս–
Ալբանիա)**

Յոթանասունից
առաքյալ

Կոստանդնուպոլիս,
Ալբանիա և Ամերիկա

Եպիսկոպոս BYERS,
հաջորդականության մեջ
263-րդ

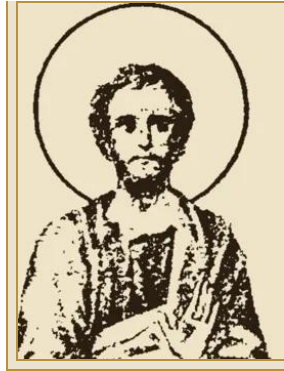

**Սուրբ
Տրոփիմոս
(Քենթերբերի)**

Յոթանասունից
առաքյալ

Առլ, Քենթերբերի,
Անգլիայի եկեղեցի և
Ամերիկա

Եպիսկոպոս BYERS,
հաջորդականության
մեջ 127-րդ

**Սուրբ
Տրոփիմոս
(Շոտլանդիա–
Սիբերի)**

Յոթանասունից
առաքյալ

Առլ, Քենթերբերի,
Շոտլանդիա և
Ամերիկա

Եպիսկոպոս BYERS,
հաջորդականության
մեջ 133-րդ

Սրբապատկերներ. Ս. Պետրոս, Սինա լեռ, VI դար, հանրային սեփականություն: Ս. Պետրոս (Ուտրեխտ), Լուկաս Ֆորստերման II-ի օֆորտ, 1660, Rijksmuseum, հանրային սեփականություն: Ս. Պետրոսն Անտիոքում (մելքիթական), Ավետման տաճար, Մոսկվա, մոտ 1399 թ., հանրային սեփականություն: Ս. Պետրոսն Անտիոքում (ուղղափառ), Սուրբ Սոֆիայի տաճար, Նովգորոդ, մոտ 1050 թ., հանրային սեփականություն: Ս. Անդրեաս, Walters Art Museum, Բալթիմոր, հանրային սեփականություն: Ս. Հովհաննես, Պատմոս, մոտ 1500 թ., հանրային սեփականություն: Ս. Թովմաս, XIV դար, լուսանկարը՝ Herbert Frank, [CC BY 2.0](#): Ս. Պողոս, St. Paul's Episcopal Church, Սիեթլ, լուսանկարը՝ Joe Mabel, [CC BY-SA 3.0](#): Ս. Թադեոս, Սինա լեռ, X դար, հանրային սեփականություն: Ս. Ստաքիս, Լագուդերա, Կիպրոս, 1192, լուսանկարը՝ Dumbarton Oaks, CC0: Ս. Լինոս, ռուսական «Սրբերի վարքեր», 1903–1911, հանրային սեփականություն: Ս. Լինոս (Ուտրեխտ), փորագրանկար, Rijksmuseum, հանրային սեփականություն: Ս. Տրոփիմոս, Առլի Սուրբ Տրոփիմոս եկեղեցու սյունասարհ, XII դար, լուսանկարը փոխանցված է հանրային սեփականության: Ս. Եվդոկիոս (մելքիթական), իտալական դպրոց, XVII դար, հանրային սեփականություն: Ս. Եվդոկիոս (ուղղափառ), ռուսական «Սրբերի

վարքեր», 1903–1911, հանրային սեփականություն: Ս. Պետրոսն Անտիոքում (ասորի ուղղափառ), Ռաբուլայի Ավետարան, մ.թ. 586 թ., հանրային սեփականություն: Ս. Անդրեաս և Ս. Ստաքիս (Կոստանդնուպոլիս–Ալբանիա), Բարսեղ II-ի Մենոլոգիոն, մոտ մ.թ. 1000 թ., հանրային սեփականություն: Ս. Պողոս (Շոտլանդիա–Սիբերի), Սպասո-Պրեոբրաժենսկի վանք, Յարոսլավլ, հանրային սեփականություն: Ս. Հովհաննես (Շոտլանդիա–Սիբերի), Քելսի գիրք, մոտ մ.թ. 800 թ., հանրային սեփականություն: Ս. Տրոփիմոս (Շոտլանդիա–Սիբերի), ռուսական «Սրբերի վարքեր», 1903–1911, հանրային սեփականություն: Բոլորը՝ Wikimedia Commons-ի միջոցով. կտրված և չափափոխված են: Աղբյուրների ամբողջական նշումները տրված են յուրաքանչյուր առաքյալի էջում: